

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütőtörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címezendők.

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Zászlóbontás.

Nem akarom, hogy irásomat balra magyarazzák, ezért bocsátom előre, hogy e cím alatt nem a mi zászlóbontásunkról lésszen szó. Lapunk ha nem politikai is, társadalmi keretben és helyi közkérdésekben mindenkor a szabadelvű eszmék szóvivője volt. A szabadelvű párt pedig a képviselőválasztások alkalmából nem lép sorompóba, amiből önként következik a helyzet, mely a cím minden félremagyarázását kizárja.

Vannak azonban kötelességek, melyek elől egy hírlapíró sem zárkózik el és ezek egyike az, hogy minden — a lapja elvi alapjával rokon mozgalmat egész erkölcsi súlyával illik és kell támogatnia és vannak helyzetek, melyek a tartózkodásból való kilépést parancsolják ránk még annak az árán is, hogy ez által durva gyanúnak és megítélésnek tesszük ki magunkat.

Sem az adott helyzet parancsoló szava, sem a kötelesség teljesítése elől soha ki nem tértem és így esik most, hogy zászlóbontásról, — a függetlenségi 48-as Kossuth-párt zászlóbontásáról írok éppen azért, merthogy arról — ami engem e párttól politikai elvek dolgában elválaszt, úgy sem

beszélhetek lapunk társadalmi karakterénél fogva; ellenben *szabadelvű* felfogás, *szabadelvű* eszmék és elvek dolgában rokonnak tudom és érzem ezt a pártot a magam felfogásával, elveivel, eszméivel.

A magas politika vesszőparipáját tehát nem lovagolom és a függetlenségi 48-as Kossuth-párt zászlóbontását nem is ebből a nézőpontból üdvözlöm és mérlegelem, hanem csupán a szabadelvű eszmék szempontjából, melyeknek ez a párt épp olyan lelkes harcosa helyi társadalmunk és közeletünk keretében, mint amilyen híven ez eszméket magam is mindenkor szolgáltam és szolgálom.

De — amikor eddigi tartózkodásomból kilépve — így nyíltan állást foglalok a megindult képviselőválasztási mozgalom harcaiban, magamnak tartozó kötelességet teljesítek, előre a leghatározottabban jelentvén ki azt, hogy az ezért bármely oldalról is esetleg reám zúduló gyalázkodásokat semmi figyelemre se fogom méltatni és nem engedem magamat rászoríttatni a személyeskedés arra a sikamlós tereire, mely az ellenfél gyalázásában hajszol olcsó dicsőséget. Rossz úgy az, melynek erősségét a mások megkísébitése, a mások becsületében, tisztességében való piszkolódás képezi; sok szennye van ott az elvek zászlójának,

melyet pedig minden közéleti tusában mocsoktalan, makulatlan tisztán kellene megőrizni, ahol a küzdelemben nem elveket állítanak elvek ellen, hanem a gyalázkodás mérges fegyvereit forgatják és a ripók-szótár válogatott szafos mondásaival öltögetik nyelvüket az ellenfélre.

Lelkem egész melegével üdvözlöm a szentesi függetlenségi és 48-as Kossuth pártot, hogy ime zászlót bontott és Révész Béla ügyvéd, a váci függetlenségi és 48-as Kossuth-párt érdemes elnöke személyében jelöltet állított a küszöbön levő képviselőválasztásra.

Politikai pártállás dolgában, amiről itt írni sem akarok — áthidalhatatlan az ellentét a pártjelöltje közt és köztem; de a szabadelvű eszmék, a szabadelvű felfogás dolgában egyek vagyunk, ezek az eszmék pedig olyanok, hogy örök szegylene volna Szentes város szintiszta, törzsökös magyar népének, ha szívében, lelkében nem gyökereznének és az elmék megtévelyedése, a tisztalátás meghomályosodása valaha annyira erőt venne e népen, hogy elfeledni tudja 1848. legszebb vívmányát, a szabadság, testvériség és egyenlőség eszményi szentháromságát.

Ha a most folgó képviselőválasztási mozgalom harcait — mint én is

TÁRCA.

A vén asszonyok nyara.

Valami nagyon rossz nyelvű, cinikus ember lehetett, aki a ragyogó verőfényes őszi napokat ezzel a névvel nevezte először. Vagy olyan ember, akinek valami furcsa természetű tantija, vagy anyósa volt. Mert jól tekintve, ebben az elnevezésben inkább gúny és szatíra van, s ez azokat az áldott, meleg kedélyű, forró szívű vén asszonyokat, akikben több az eszményiség, mint sok mai fiatal, lányban azokat a jó öreg nagynéniket, nagymamákat, a kiknek ezüstös haja a télre emlékeztet, borongós, barazadás arcuk meg a komor őszi napokra, akiknek ajakára ritkán jön mosoly, de a lelkük még telisteli van a szeretet, hűség ragaszkodás, hála, bizalom tüzeivel, ezeket a jó lelkeket nem illetheti... Az a hirtelen tűnő fény, az a fénytelen csillogás, mely csalagot, de nem hevit, a vakító sugarak bágyadt melege, mely egy hűvösebb szel-rohamra rideggé válik, — ez a kacérkodás más asszonyok jellemével van összhangban, mint a mi jó öreganyaink melengető lelkeikkel, melyekhez oly szívesen menekülünk nem egyszer a hiú világ ridegsége elől!

Igy gondolkozik legalább az érzelmes ember, kit az őszi napfény csillogása homályos szobájából a utcára csal, s ott pillanatig suttérézik a ragyogó sugarözönbén, de csak egy komor felhő vegye el a napfényt, és

szébb vonja felső öltönyét, dideregni kezd s menekül haza a felszított kandalló tűz mellé.

Hanem csak vigyétek ki ezt a keserűen érzelmes embert, a ki oly odaadással tud rajongni a legfőszépségbéért és legszebbéért: a természetért — oda a természet ölébe, a sárguló szőlők lankás domboldalaiba, ültessétek egy-egy vig zajtól zibongó kolna barátságos tornacára, engedjétek, hogy ott szivja szomszjas tudójába a Hegyalján kóborló napfényben remgő hús szellőt, ott suttérézzék boldog szegmittevésben s merenghessen a festői táj szépségén, — óh akkor azt mondja, hogy magasan szárnyaló költő volt, ki ezeket a szép verőfényes őszi napokat elkeresztelte vén asszonyok nyarának. Akkor egyszerre föllel abban a megragadó varazs, az igaz költészetet s nem mondja többé, hogy gúny az, vagy metsző szatíra. Csak oda vigyétek a szép Hegyaljára! ..

Vig élet zaja zeng most ott s a ragyogó napfényben boldyongók kedélyén is ott ül ez a ragyogó visszfény A tarka kólnak csillámú fehér kéményin pazarul gomolyog ki a füst, mintha hirdetné, hogy benn a tűzheiyen dús lakoma készül, amelyre szívesen látják a vendéget... S a vendégcsalogató füstgomolyok meg is hozzák a várt vendéget. Az erdélyi meg a körös-völgyi is szüretet tart most. Hosszúak a vonatok, tömöttek a kupék; — szinte jó lenne egy pár bőrtzánt megutatni, hadd csinálna reklámot a részvények-

nek!... Megy aki mehet a városból. S mennyi sugárzó arc, ragyogó szem, hevesebben dobogó szív a boldog menekülő kárka csoportjában! Kalitkából kiszabadult madár nem csapong lazábban, mint egy-egy ilyen kiránduló, ki ide haza felejtett gondot, bút, fákó íróasztalt, poros aktákat, pörpátvaros ügyet, siró cseccsemőt, csattogó asszonyt, ak egyiknek-másiknak ugyancsak a lelkére kötötte, hogy aztán a tőzes ménesivel s az ingerkedő magyaráttal való nagy barátkozás közben nagyon le ne tekintsen ám rá a kancsó fenekére!... Van persze, aki nemcsak az ilyen csábitástól félti és óvja a könnyen csapongó férjem uramat. Mert hát hiába, nem mindenkinek lehet ám hinni! könnyen ingó nádszal a férfi nép, hajlik-fordul, mint a szelkakas!...

A szőlőhegyi életemben sok varázs, sok költészet van. No persze, ezt nem egy szőlősgazda tagadja, akinek így szüret tájan ugyancsak meggyűlik a baja a szüretelőkköl, pince mesterekkel, borverőkkel, meg egy-egy jó asszonyság, a kinek annyi a dolga, mint a percc sütnéek, s azt sem tudja, hol áll a feje.

De olyan magamféle almodozó ember, aki ha munka után, — leróva a néha édes, néha terhes kötelességet — mulatni, csapongni, merengni megy a szőlők közé, a ki ott a Szent Heverdel-napok gyönyöreit élvezni s gondtól menten mint szabad madár bo-

teszem — nem a magas politika nézőpontjáról és elfogulatlanul vizsgáljuk rögtön szembeszökik, hogy e harcokban két áramlat küzd egymás ellen: az egyik a szabadelvű eszmék, a másik a lelkiismeret lenyűgözésének, a a krelikalizmus hozzájárul. Híjjába akar-nók szépitni, híjjába is kertelünk akár-meddig e kérdés körül, az igazság az marad, hogy sok tekintetben felekezeti jelleget öltött már nálunk a politikai küzdelem és a pártok nem annyira politikai elveik tekintetéből tömörülnek, viszontnak egymáshoz vagy küzdenek egymás ellen adáz, szinte engesztelhetetlen gyűlölettel, hanem inkább a szerint: melyiknek tagjai val-lanak szabadelvű, melyiknek viszont ultramontán elveket.

Csak a vak nem látja, csak az elfogultság vagy a rosszakarat nem akaija észrevenni, hogy ez nem politikai, hanem a társadalmi elvek harca. Egyfelől a szabadelvűség, jelenti a nemzet egész társadalmának békés együttműködését, másfelől a krelikalizmus, mely jelenti a társadalmi béke felforgatását, tehát a felekezeti harc jegyében a társadalmi osztályharcot is. És ha most már politikai karakterük tekintetéből nézem azt a négy pártot, mely a képviselőválasztás harcaiban egymással megütözik, könnyű megösmernem, hogy az első táborba, mely a magyar társadalom békés együttműködésért küzd, a szabadelvű párt és a függetlenségi 48-as Kossuth párt hívei, a felekezeti gyűlölséget, társadalmi egyenetlenséget, osztályharcot szítók táborába pedig az úgynevezett néppárt és a függetlenségi 48-as Ugronpárt hívei tartoznak.

Nem én mondom, hogy ez a két utóbbi párt így tartozik egy kal-lap alá, hanem mondotta és vallotta ezt éppen az Ugronpárt egy jeles

tagja, Várossy Gyula, a kecske-méti programbeszédjét magyarázó nyilt levelében.

Mint választópolgár, élőszóval szabadon politizálhatok, — mint e lap szerkesztője, itt e hasábon nem fogok politizálni. De a társadalmi béke harcosai sorába odaállhatok itt is, hogy részemet a küzdelemből kivegyem. És kimondom nyíltan, kerülgetés nélkül, hogy e harcosokra kell állania mindenkinek, a ki szívből, lélekben romlatlan magyar, mert a magyar ember ős jellemvonása nem az osztály és felekezet elleni türelmetlenség, hanem mindezekben a legszélsőbb szabadelvűség volt és marad minden időkben.

Nem akarok kezdője lenni annak, hogy nálunk Szentesen is felekezeti érzések vegyüljenek a kortes-küzdelembe. Ha ezt akarám tenni, ki kellene mondanom, hogy protestáns ember, zsidó ember ha Ugron-párti: akkor vagy ama boldogok közé számít, akiké — az irás szerint — a mennyek országa, vagy olyan selma, aki hatalmi vagy anyagi előnyt találilyeten, lelkiültével ellenkező pártállás foglalásában.

Sem az ilyen boldogok, sem a bámi előnyért lelkiismereti szabadsá-gukat eladott selmák sorába nem kívánok tartozni. Ezért tüdővölöm örömmel a szentesi függetlenségi 48-as Kossuth-párt zászlóbotását, melylyel Révész Béla személyében a képviselőválasztásra jelöltet állított és kívánom szülővárosom jó hirneve érdekében, hogy zászlóját diadalmasan lobogtassa ebben a választási küzdelemben.

Bánfalvi Lajos.

Vásárhely-szt. miklósi vasút. Lapunk előző számban röviden megirtuk már, milyen stadiumba jutott a vásárhelyi st. miklósi vasútépítés ügye, az érdekeltség végre-

hajtó bizottságának legutóbb Szegeden tartott értekezletén.

E hírnökből azonban azt lehetne következtetni, mintha e vasútépítés útjából most már minden akadály elharult volna. A helyzet azonban a valóságban nem ilyen kedvező még és bizony sok kérdés vár megoldásra, miglen a vasútépítésbe a legolcsóbb ajánlatot tett Pallos-cég belefoghat.

A helyzet megismerésére szükséges rész-jeteiben ismertetünk a szegedi értekezlet folyását és ezt a következőkben tesszük:

Az értekezlet tárgya volt: elbírálása az ajánlatoknak. melyek az augusztus 10-én Mak-nok tartott értekezlet megbeszéléséből kibocsá-tott nyilvános pályázat folytán a vasút kiépítésére beérkeztek. Négy ajánlat tétetett; Kubik és társai, Scheiber, Pallos és végül Gfrerer és Grossmann nyújtották be ezeket.

Az ajánlatok felbontásánál Vásárhely és Csongrád megye képviselői az összes ajánla-tok felbontását szükségesnek tartották, tekintet nélkül arra, hogy fel vannak-e szerelve részletes tervekkel.

A többség azonban ellenkező értelem-ben határozott s ennél fogva csupan két, ek-kevény felszerelt ajánlat jött elbírálás alá. Az egyik Pallos ajánlata 3,570,935 kor. 16 fillér ért, a másik a Gfrerer és Grossmanné, kik 3,787,000 kor.-ért ajánlkoztak az építés vég-rehajtására. Mint jutányosabb, a Pallosé fo-gadtatott el, ki a fenti összegért az összes vonal kiépítését, úgy az al, mint felépítmé-nyek, hidak, műtárgyak elkészítését elvállalja.

Azokban körülbelül fél millió fortra rug a fenti összeghez képt, az érdekeltség által megajánlott és biztosított építési költségen túli fedezetlen rész. Ezen összeg meg mindig oly jelentékeny, hogy ahhoz mellőzhetlen a legmesszebb menő állami kedvezmények meg-adása, minők a sinek és a kocsik hitelbe adása. S így is a törlesztések a jövedelmet annyira igénybe veszik, hogy további felté-tel szükségesnek mondotta ki a bizottság a teherforgalom oly mérvű irányításának bizto-sítását az új vonalra, hogy ezen az úton a

lyong, az edesen élvezheti a természetnek ezt a varázsát.

A kalandozó képzelet szinte feltámasztja bennem a múlt egy-egy ilyen nap-ját... Elmerengve járok a barázdák között. Zúg bug, zúg a szőlőlevél a ringó tőkéken. Csöndes a tej. Egymagamba vagyok. Kezemben a dalok költőjének merengő dalai. A ger-zetek mosolyognak reám, halgatom a cinege dalat, nézem a futó felhőket, föl-fő-rezenek a mint a sarga falevél szállongva le-hull a zörgő harasztra és ahogy boljongva visz-szatérek az eresz alá s leülök a megvedlett gyep-padra, felütöm Petőfit s olvasom belőle az »Osz elején« irt dalát, melynek hangjai úgy visszazengenek lelkemben; hű képei megih-lelnek; mert hiszen most is:

„Mint szeszélyes hölgy, a menyőbölt
Majd borul, majd kiderül,
Ajka még mosolyg s szemébe
Köny löli, ennek sine vége
S ajkán újra mosoly ül.

Bus mosolygás, és vidám köny!
Csodálatos keverék.
Észrevélen karon fogja
Egy más világa vonja
A merengés emberét.“

A merengéstől vig zaj rezcent föl. Ma-darcicsérgésnél is kedvesebb csengő kaca-gás, melyet a szomszéd szőlőből szállitt hoz-zám az ősi szellő. A barázdák között tarka ruha lebben meg. Két torkos kis lányka csi-peget a tőkérd. Apró kezeikben egyegy mosolygó gerezd, de melynél százszor szeb-ben mosolyg a nyálank lánykak kacagó

ajka. Piros bakar-szőlőgerezd nem pirosabb náluk s a hamvas muskotaly nem edesebb, mint csókjuk lehet... Szemeik ragyognak, akár a lángszemű fekete szőlő s ahogy a vig kacaj könyet csordit a reszkető pillak hamvas tüze alól, a nyíló arcon végigpörgő köny-nyek, mint a »pörgő bajor« mészés szemci ingerkednek édességre vágó torkos ajka-ikkal.

Milyen nyájas lesz egyszerre a ködben úszó táj. Virágos kert a szőlőhegy. Az ember el is felejt, hogy nem ragyog a nap, mikor olyan tüzes sugarak villannak feleje szőlő lányok szeméből. A verebek elégiája is elhangzik, amint a lánykak dalolni kezdenek és vigan dudorászva járják a rendeket. A tavasz vizshangja zeng csengő dalukból, a nyár szép rózsái nyílnak rózsás arcaikról.

Kis kosárka csüng mindegyiknek karján. A kosárkak belül szőlőlevelekkel kirakva, — hogy meg ne törjék a hamvas gerezd. — Lenge kendő az egyiknek fején míg másiknak selymes hajavál szabadon fújják a fuval-m. Domború keblükön finom gyapotkendő, mely keresztbe vetve, hátul van megkötte a karcú derékon. — Mintha sudar nyárfa pat-gyva hajolna, úgy hajlik derekuk, amint a tőkérdől szedik a gerezdet. Sukogó ruhájuk söpri a tiszta rend fölühzött »bak-hátját« s mikor egy-egy hajló venyige megfogja a ruha libegő fodrát, vakitva villan meg a fehér harisnya rengő bokáikon... Festő szebb min-táka: nem is találhatna, ha a tavasz jelképé-hez modellt keresne...

A szélső barázdán jökebbü ifjú tart a lányok felé. A vig zaj zajosabbá lesz Fesz-

telen, bizalmas csevegésben mulik az idő. Az ifjú, úgy látszik, az egyik leánykának rokona, a másiknak régi barátja. Csapong is a tréfa közöttük. — Az ifjú kötekedve szőlőt lop a lányok kosarából, amiért azok meg megfenye-getik kicsi kacsóikkal, de attól az ifjú még kötekedőbb lesz.

— Jöjjön ide, Endre, — szólítja az egyik s szőlőgerezdet fittogat feleje. — Ez t magának adom!

Az ifjú sebbel-lóbbal ugrik, szívesen ve-szi a gerezdet s szemezni kezdi. Nem is veszi észre, — hogy az egészen zöld, fanyar, éret-len, késői szőlő.

Csak mikor a száját összehúzza s a leá-nyok nagyot nevettek felsülésén, veti el a gerezdet.

— Ilyenek maguk, leányok! — két azu-tán ajkán a szemrehányás, — ha csak teh-tik megcsálják a leányt! Nem is hiszek ma-gának ez életben!

Pedig dehogyan nem hisz! Ha majd az a lányka csapodár szemét lesütve, piros aja-kával kimondja az »igen-t, mely után rég epedő vágy kelt a szívében, elfelejti a sava-nyú gerezdet, elfelejti tréfás vallomását.

Hiszen mért dalolná különben, ahogy karját nyújtja a csintalan leányknak s éri a hamis szív szilaj dobogását, — miért dalolná azt a lelket lehetőt nótát:

„Ez a kis lány nem lesz mindig árva,
Szűret után én leszek a párja.“

Dalolják e a hegyalján is, szép leányok ezt a szép nótát?! Vagy csak úgy prózában mondják meg?... Hat hiszen úgy még jobban van!... Szőlőkacs.

törlesztés mellett a vasút megfelelő jövedelmességére is biztosították.

Ehhez képest a bizottság elhatározta, hogy Pallos ajánlatának elfogadását sürgősen fogja bejelenteni a kereskedelmi miniszternél, azzal a kéréssel, hogy a vasút kiépítése érdekében a szükséges kedvezmények engedélyezése céljából mielőbb tartasson értekezletet. Ha azonban ezek a kedvezmények elérhetők nem lesznek, ez esetben a Pallos ajánlatának elfogadását kimondó határozat elveszti hatályát, és az ajánlat mostani elfogadásából az érdekeltségre semminemű kötelezettség nem hárul, tehát Pallos az esetben az érdekeltséggel szemben semminemű igényt nem támaszthat.

Ezek szerint most már a határozott formában megállapítás alá kerülő állami kedvezményeken fordul meg a vasút mielőbbi kiépítése.

Október 6. meg a szentesi választás.

Ki kíséri figyelemmel a fővárosi napilapok választási naptárait? Talán mindenki. Mert hiszen alig van ma ember, aki nem azt lesné várná feszült figyelemmel: ugyan hol, mikor választanak ország képviselőt.

Abban a választási naptárban három kerület van eddig, mely október 6-ára tűzte ki a képviselőválasztást: Fiume, Szentes és Versecz. A magyar Szentes mellé tehát eddig csak a horvátolasz Fiume és a szerb-német Versecz sorakozott a magyar nemzet kegyeletének szentelt gyásznap: október hatodikának megemlékezésében.

Hogy Szentes város törzökös magyar népének központi választmánya ilyen csúfosan ütötte arcul a nemzeti kegyeletet: nem foglalkoznánk bővebben ezzel a sajnálatos szomorú és meggyalázó ténnyel. Elégnek tartottuk volna e tény elítélésére azt, amit lapunk előző számban erről elmondunk.

De azt tapasztaljuk, hogy más részről honfieraiknek igyekeznek minősíteni — a jó magyar nép erkölcsi világának megmélyítésére — még a nemzeti kegyeletnek ezt a csúfos meggyalázását is és ez kötelességünké teszi, hogy visszatérjünk a központi választmány ünneprehozott határozataira.

Hit azért kellett október 6-ra kitűzni Szentesen a választást, mert ez vasárnap és a szentesi nép csak vasárnap tudja kötelességét teljesíteni, csak vasárnap tud leszavazni olyan jelöltre, a kit szíve óhajt? A lelki szegénységnek ilyen bélyegét is rá akarják már sütni erre a becsületes, szentesi népre?

Ugyan milyen lehet ott a meggyőződés szilárdsága, az elvhűség, a kötelességtudás, a hol mindezek a szép és nemes lelki tulajdonságok a hétköznapiokon mélyen szunnyadnak és csak vasárnap nyilatkoznak meg, éppen a hétnek hét napja közül azon az egyetlen napon, melyet a lélek egy más nemes érzésének, a vallásos áhitatnak kellene szentelni? És ugyan milyen semmibe becsülik a népet azok, kik magukat boldogítójaul feltöltik, ha ilyen alacsonyra taksálják honfrierényét?

Ne hipokritakodjatok, népbolondító urak. Mondjátok meg nyíltan, hogy nektek utca nélkül nincsen választás, az utcát pedig tényleg csak vasárnap lehet mozgósítani. És mondjátok meg, hogy ennek az ala-

csony kortes-egyvernek a kihasználása olyan nagy érdek nektek, melyért érdemes megugrosnotok azt a nemzeti kegyeletet, amelyről másfelől teli torokkal kiáltoztatok, hogy az a ti kizárólagos tulajdonotok, melyet — úgy véltetek — kisajátítottatok, szintén kortescélokra, holott ez a szent érzés közös minden magyar szívvvel és nem párt — hanem nemzeti tulajdon.

Szentes mellett Fiume és Versecz. Szép triumvirátus volna, ha nem volna olyan arcpirító. Mert mi a horvátok, mi a szerbnek és németnek 1849. október 6-ka? Semmi, vagy annál is rosszabb, mert hiszen a mi nekünk magyaroknak a fájdalom könnyét sajtolja ki szemünkből, — az nekik diadal-mámor örömnapja.

És ha a horvátolasz Fiume, a szerb-német Versecz nem akar megemlékezni akkor, mikor a magyar törvényhozás képviselőválasztása napját kitűzi, 1849. október 6-ra, ez megvalósul ugyan; de mikor a magyar Szentes központi választmánya rugdossa meg így a nemzeti kegyelet és gyász szent érsését, ez — meggyalázás.

És nincs az a pártédek a világon, amely ezt a gyalázatot mentse.

Nehéz hallás — Egy gazdag úrnő, aki Nicholson dr. mesterséges füldobójával nehéz hallásból és fülzúgásból gyógyult ki, a nevezett orvos intézetének 75,000 forint adományozott oly célból, hogy olyan süket és nehéz-halló egyének, akik nem rendelkeznek az anyagi erővel ahhoz, hogy maguknak ilyen füldobhártyákat megszerezhessek, ingyen juthassanak ilyenekhez. Levelek címzendők, 6270 szám alatt Nicholson Intézetének „Long-cott“ Gunnersbury, London, W.

Emberi fenevadak.

Ha felvillan emlékezetünkben annak a gyásznapnak emléke, melynek harmadik évfordulóját csak a minap ünnepelte meg kegyeletteljes tisztelttel minden magyar, ha rá gondolunk arra a fegyverre, melynek éle egy évvel ezelőtt olasz testvéremzetünket borította mély gyászba, ha szemünk előtt lebeg a gyász és fájdalom, mely — bár a tengeren túl — ez idő szerint sok ezer meg ezer szívet tölt el, s ha végül keressük itt az ok és okozat közötti összefüggést, akkor csakhamar lelki szemünk előtt látjuk azokat az emberi alakba öltözött fenevadakat, akik már annyi iszonyatosságot és kegyetlenséget műveltek, akiknek kezéhez már annyi artalan embervér tapad, s akiknek fekete lelken annyi és oly rettenetesen nagy mocskok száradt.

Valóban emberi fenevadak ezek, mert a közönséges vadaknál föltétlenül rosszabbak, hisz' ezek csak akkor bántalmazták az embert, ha az őket is bántja és csak akkor rontanak rá, ha éhség ösztökéli őket. De ezek a marcona embervadak minden támadás nélkül megrohanják kiszemelt aldozataikat és nem tesznek különbséget erős férfi és gyenge nő között, sem nem válogatnak az eszközökben: golyó vagy gyilkol, az mind egy nekik, mert ők a jezsuita nézetet vallják, hogy a cél szentesíti az eszközt. Nem forog fenn tehát részükre semmi ok sem arra, hogy az eszközökben válogatások legyenek.

Hogy megbomlott agyvelejük mennyire vakon szolgálja kegyetlen céljaikat, annak legeklatansabb bizonyítéka volt az kegyetlenség, amelylyel szeretett Erzsébet királynék meggyilkolását határozták el és vitték is keresztül. Hiszen ha ezeknek a megbomlott eszű embereknek teóriája szerint az uralkodóknak van valamelyes vétkük vagy bűnük, amelynek megtorlására magukat hivatottaknak érzik, mit vétett nekik az a szegény, áldott jólelkű asszony, ki utolsó éveiben így is csak a fájdalomnak élt, melyből a sors neki is bőven jutott.

Hogy nemcsak az Isten kegyelméből való uralkodók, ellen van kifogásunk és hogy nemcsak ezeket proszírálják a biztos halálra, annak tanúságául szolgál, hogy már szép számú köztársasági elnök is anarchista merényletnek lett az áldozata. Tehát egészen világos, hogy előtűnik a monarchikus államforma ép olyan gyűlölt, mint a köztársasági, hogy nekik egészen mindegy, akár császár, akár király, akár herceg vagy fejedelem, akár csak köztársasági elnök, ők ölni és gyilkolni akarnak, úgy látszik, minden rendszer nélkül. Csak vér, még pedig embervér után szomjaznak ezek az emberi fenevadak, akik ilyen módon akarnak a társadalmi rendet megjavítani.

Hiszen bizonyos és tagadni nem lehet, hogy a modern társadalmi élet épületén sok a kifogásolni való, hogy a régi, elkopott vakolat leomlik annak falairól s hogy valóban alapos restaurálásra van szükség. Ezt belátja minden józan gondolkodású ember és mindenütt akadnak és vannak ezen változás szükségességének lelkes szószói, amint az államok maguk is fokozatosan iparkodnak az új kornak változatos viszonyaival szemben felmerült szükségletekhez alkalmazkodni. Igaz, hogy az alkalmazkodás némely államban és némely téren egyáltalában nem, más téren viszont csak lassan halad előre, de kétségtelesen, hogy halad. Egy áramlat az, mely helyenként — lassan bár — de annál biztosabban utat tör magának. Feltartóztatlanul megváltozik idővel az egész társadalmi rend minden gyilkos fegyver nélkül is. Miként a mai állapotok sem teremtődtek egy éjszaka alatt, hanem évtizedes hosszú forrasnak voltak eredményei, épen úgy bizonyos, hogy még húszannyi gyilkossággal sem változhat meg egyszerre ez a társadalmi rendszer, melynek ugyan nagy és sok hibája lehet, melynek épületét — bár erősen megrágtá a szű — de azért egyszerre ledönteni mégsem lehet.

Tudják ezt valószínűleg maguk az anarchista fenevadak is és mert ennek dacára mégis egyre gyilkolnak és egyre folytatják celtalan, átkos munkájukat, nem is lehet ez másképp, minthogy ezeknek az embereknek teljesen megbomlott az eszük a vak fanatizmustól, a melylyel egymást kölcsönösen gyilkolásra bátorítják.

Mégis csak különös, hogy állam és társadalom eddig milyen keveset tett, hogy ezeket a vak rajongókat ártalmatlanná tegye. Minden anarchista merénylet után ugyan megindult a tanácskozás és a házja ezeknek az emberi fenevadaknak a lefegyverzésére, a nélkül azonban, hogy tényleg valami komolyabb lépés történt volna. Ők pedig tovább szöszögtel kegyetlen terveiket, szabadon járnak kelnek, napirendre térnek fölöttük, mignem egy újabb merénylet ismét felrázza a léttségüket az államokat. Különösen az Újvilág volt az, hol kiváló szabadság jutott nekik osztályrésztül, a mit most hozzájuk méltó cselekedettel hálltak meg. És mi azt hisszük, hogy most ez egyszer — épen mert talán Amerika hozzájárulásán hiúsult meg minden eddigi ellenük való törekvés — a tengeren túl is felhagynak a szabadságnak túlzásba ment elméletével és az öreg Európával egyetemben közös erővel felveszik a harcot az emberi fenevadak ellen, kik közül mindegyik nem egy, de száz halált érdemelne.

Igazán már idején lenne, hogy belássak, hogy mégis csak nagy igazságatlanság, ha a félig megbomlott eszű embereket szigorúan zár alá helyezik, azokat pedig, a kiknek teljesen megbomlott az agyvelejük, szabadon jární hagyják.

Ujdonságok

Szentes, 1901. szeptember 19.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 23-án, holnap délelőtt 9 órákor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgysorozatának általánosabb érdekű ügyei: Elnöki előterjesztés, az 1902. évi virilis névjegyzék

összeállítására küldöttség kirendelése iránt. — Tanácsi jelentés a boritalodó és hűsöfogyasztási adó bérvétele ügyében tartott egyezkedési tárgyalásról. — Feiler Márton kérelme a fogyasztási adókezelésből eredő tartozása egy részének elengedése iránt. — A jogerős szervezeti szabályrendelet bemutatása.

— **Választási mozgalmak.** A hét vége meghozta Szentesen is a pártok teljes kialakulását. Szentesen négy képviselőjelölt van: Révész Béla függetlenségi 48-as Kossuth-párti, Mérey Lajos az Ugronpárt egyik, Molnár Jenő dr. az Ugronpárt másik frakciója részéről és Mezőfi Vilmos szocialista. Révész Béla tegnap délután mondta el programbeszédét a Kossuth-téren, hallgatósága gyakori és lelkes éljenzése közben, Mérey Lajos pedig ma délelőtti ismerteti meg programjával a választó polgárokat. A Kossuth-párt erősen szervezkedik és a győzelem sok reményével megy ezúttal bele a küzdelembe. Csongrád óra várják Szivák Imrét, a szabadelvű párt jelöltjét, hogy bizonyos időközben felmerült ellentéteket kiegyenlítsenek. Hisszük, hogy az erre irányuló fáradozás sikerülni is fog és győzelemre segíti a testvérvárosban a szabadelvű eszmék zászlóját. A szegvári kerületben nagy lelkesedéssel jelölték csütörtökön a szabadelvű párti választópolgárok Novák József uradalmi főintézőt, a képviselőségre. A jelölő gyűlésből üdvözlő táviratot küldtek Széll Káimán kormányelnöknek és Podmaniczky Frigyes báró pártelnöknek. E táviratokra Wimmer Károly, a kerület szabadelvű pártjának elnöke a következő távirati válaszokat kapta:

„Örömmel értesültem a szabadelvűség zászlója alá történt lelkes sorakozásokról s ezért különös köszönetemet fejezem ki egyúttal öszintén köszönöm a személyem iránt kifejezett bizalmat és hozzám való ragaszkodásuk biztosítását. Széll.”

„Ragaszkodásuk kifejezéseért őszinte köszönetemet küldöm. Örömmel veszem tudomásul Novák Józsefnek a szegvári kerületben szabadelvű programmal történt jelöltetését. Podmaniczky pártelnök.”

A két távirat rendkívül lelkesítő hatással volt a kerület szabadelvű párti polgáraitra. A tápéi kerületben a helyzet változatlan. Két jelölt van. A szabadelvű párti Enyedi Lukács és a Kossuth-párti Kelemen Béla dr.

— **Értekezlet a villamvilágítás ügyében.** A Siemens és Halske cég képviselője Molnár Lajos főmérnök bevonásával értekezletet tartott f. hó 20-án, Lakos Imre dr. polgármester elnöklése mellett, a városi képviselőtestület által a villamvilágítás ügyében kiküldött bizottság. Az értekezleten szerencsésen sikerült kiegyenlíteni a város és a vállalkozó cég között felmerült nézeteltéréseket. A szerződést a cég most már, közjegyzőileg hitelesített aláírással ellátva küldi majd le az előjárásghoz és előreláthatóan egy-csupán a végből a jövő hét elejére összehívandó rendkívüli városi közgyűlés már megadhatja a felhatalmazást a polgármesternek arra, hogy a szerződést a város nevében aláírja.

— **Téli gazdasági tanfolyamok.** A városi helyi földmives iskolánál a tél folyamán, november és decemberben, valamint január és februárban egy-egy két havi időre terjedő gazdasági tanfolyamot tagnak tartani olyan

célból, hogy ezeken az olyan kisgazdáknak és gazdálfiaknak, akik nagy elfoglaltságuk miatt hosszabb időre a gazdaságaikat elnem hagyhatják, alkalom nyujtassék a gazdasági ismeretek elsajátítására és ennek kapcsán az okserűt gazdálkodás felkarolására. Ezenkívül a tanfolyam hallgatói különféle háziipari tárgyak készítésére, mint kosárfonás, seprő és kefekötés, különféle kisebb bogárn munkák stb. — is taníttatnak, ami tőljeán a kisgazdának hasznos foglalkozást nyújt. Egy-egy tanfolyam hallgatói egészen ingyenes ellátásban részesülnek és a felvételhez a következők szükségesek: Erőteljes, egészséges testgyakorlat mellett 16 évnél idősebb életkor; irni, olvasni és a négy alapművellettel számolni tudás; erkölcsi bizonyítvány. Akik kisgazdák és gazdálfiak e teli tanfolyamok valamelyikében részt venni kívánnak, f. évi október 20-ig jelentkezzenek — a megkívánt okmányokkal Lakos Imre dr. polgármesternek, aki aztán kellő időben fogja a vásárhelyi földmivesiskola igazgatóját arról értesíteni, hány hallgatója lesz egy-egy tanfolyamnak Szentesről.

— **Választási határnapok.** Csongrád vármegye központi választmányok a f. hó 20-án tartott ülést az orsz. képviselőválasztási határnapok kitézése tárgyában. A hozott határozat szerint a választás a szegvári és tápéi kerületben október 2-án lesz. Választási elnök Szegváron Cicatricis Lajos dr., h. elnök Keller Lajos, Tápén a választási elnök Mátyás Ferenc dr., h. elnök Sulcz Lajos dr., szavazatszedő küldöttségi elnökök pedig Tajthy Ferenc és Jerney Zoltán, Csongrádon a központi választmány tegnap ülésezett és a választást október 11-re tűzte ki.

— **Borjúdíjazás.** A Csongrád vármegyei gazdasági egyesület által tegnap délelőtt, a külső vásártéren rendezett borjúdíjazás a gazdaközönség szép érdeklődése mellett folyt le és eredményében kielégítőnek, sőt jónak is mondható. Az évről-évre megújuló rossz terméviszonyok és az allandóan alacsony gabonaárak úgy látszik, végre annak a megismerésére vezetik gazdáinkat, hogy nem szabad minden erejüket a magtermelésbe fektetni, hanem fel kell viragoztatniuk ismét az állattenyésztést is, ha azt akarják, hogy a mindjobban fenyegető gazdasági válságból kiszabaduljanak. Ennek tudjuk be, hogy a borjúdíjazásra ezúttal már 25 borjú lett bejelentve s hogy ezek közül húszat tényleg elő is vezettek. Így az egyesület abban a helyzetben volt, hogy a díjakat kiadhatta. Első díjat, 3 darab 20 koronás aranyat nyert Nagy Gy. Bálint bikaborjúja; második díjat, 2 drb. 20 koronás aranyat Csernus István úszóborjúja; harmadik díjat, 1 drb. 20 koronás aranyat Téli Dániel bikaborjúja és negyedik díjat, 1 darab 10 koronás aranyat Czákó Imre úszóborjúja.

— **Halálozás.** Mágocsról kaptunk a napokban gyászhiirt arról, hogy ott Varga Károly, a községnék egy hosszú során át volt erdemes jegyzője s tb. vármegyei aljegyző, f. hó 10-én éjjel, hosszas betegség és súlyos szenvedés után meghalt. A boldogult, aki a vármegyei közéletben igen tevékeny részt vett, már évek óta betegskedett. Temetése tegnap délután volt a község lakosságának oszlatlan részvételével. Haláláról özvegye a következő gyászjelentést adta ki:

„Öz. Varga Károlyné szül. Szabó Ilona a maga és gyermekei, valamint az összes rokonság nevében mély tájadalommal jelenti a forrón szeretett férj, édes apa, testvér és ro-

konnak: Varga Karoly mágoosi községi jz. és anyakönyvvizető, tb. vármegyei aljegyző és Csongrád vármegye központi választmányi tagjának, élete 58-ik, boldog házassága 31-ik évében, f. hó 19-én éjjel 12 órakor, súlyos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytat. A boldogultnak földi maradványai f. hó 21-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a csongrad-mágoosi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Legyen áldott emlékezetek!”

— **Gazdabál.** Tegnap este volt a csongrád megyei gazdasági egyesület fiatal gazdájainak zartkörű nyári mulatsága a városi színházteremben, melyet ez alkalomra szép és nagyszámú közönség töltött meg. Csak a gazdabálakon látni annyi gyönyörű szép, egészségtől duzzadó fiatal asszonyt, leányt együtt, mint az éjjel is és akik ebben a kedélyes, feszeltlen mulatságban részt vettek, mely anyagilag és erkölcsileg kitünően sikerült, bizonyosan egy kellemesen eltöltött vigalmas éj kedves emlékével távoztak el onnan a mai hajnalpirkadaskor.

— **Az engesztelés napja.** Holnap lesz zsidó polgártársaink legnagyobb ünnepe, a jom kipur, vagyis az engesztelés napja. Szegorú böjt napja ez. Már ma délután 5 órától holnap esti csillagfeljvetelig éjtől-ittaltól, még vizavástól is tartózkodik e böjt idején a hívő izraelita, mert ez a vezeklés s a templomban, ajátos imába merulve töltvén el a napot, engeszteli ki Jehova haragját, hogy irgalommal legyen hozzá és jót határozzon föléle a megújult esztendőben.

— **Ujabb letartóztatás a hékédi gyilkosság ügyében.** A szegedi törvényszék telefon útján hívta fel a szentesi rendőrhatalóságot, hogy azonnal tartóztassa le Szépe Ferenc, a hékédi gyilkossággal gyanúsított mérásros fiatal feleségét és kísértesse be a törvényszék vizsgáló bírójához. A letartóztatás megtörtént és a szerencsétlen fiatal asszony azóta szintén Szegeden van vizsgálati fogságban. A letartóztatás oka az, hogy a boldogtalan teremtés férje vesztét látva, több ismerősét kérte meg, vallanak, hogy a gyanúsított a gyilkosság elkövetésekor náluk volt, amive alibit állíthatna. Az illetők erről jelentést tettek a kapitányságon, mely viszont a vizsgálóbírórt értesítette a dolgról. Ezért vált szükségessé, — a vizsgálat eredménye érdekében — az asszony letartóztatása. A gyilkossági ügyben egybíránt a bűnjelek ismét szaporodtak. Megtalálták azt a kaszavető kalapácsot, melylyel a gyilkos először fejbe verte az áldozatát és egy zsiros kalapot, mely Kálai fejről cshetett le és amelynek zsrirral itatórt részén tisztan kitetszik a kalapács élének lenyomata. Ezeket a bűnjeleket a kapitányság szintén beküldte Szegedre.

— **Szüreti mulatság.** Az iparosifjak önképző körének ma este lesz a kitünő sikerűnek ígérkező szüreti mulatsága, a Kossuthkör termében. A mulatságra ezúttal is felhívjuk a vigadni szeretők figyelmét.

— **Alakuló gyűlés a főgimnáziumban.** A szentesi főgimnázium kebelében működő „Horváth Mihály önképzőkör” f. hó 13-án tartotta meg alakuló gyűlését, Pólya Ferenc főgimnáziumi tanár elnöklése mellett. Az önképzőkör erre az iskolai évre a következők tisztviselőket választotta: titkár Rác Jenő VIII. o. tanuló, I. jegyző Lovay Ernő VIII. o. tanuló, II. jegyző Kovács Imre VII. o. tanuló, könyvtáros Spitzer Arthur VIII. o. tan. pénztárnok Keresztes Nagy Sándor VIII. o. tanuló, ellenőr Gilicz Sándor VIII. o. tanuló.

— **Vívótanfolyam.** Zolnay Viktor vívómester, akinek kitünő tanítási módszerét Szentesen számos tanítvány dicséri, a napokban kezdi meg 6 hétre tervezett vívótanfolyamát öz. Hankisz Károlyné úrnó templomútcái házában. Akik e férfias szép sportban magukat képezni és gyakorolni

akarják, még mindig jelentkezhetnek a kurzura a kitűnő mesternél.

— Munkát a népek. E cimen sürgöttük lapunk egyik előző számában, hogy a kereskedelemügyi miniszter már ez ősz folyamán építse meg a földi rétvől Csongrádig a tranzverzális műút meg kiépítésének szakaszának földmunkáját. De sürgette ugyan ezt Szentés város tanácsa is, hogy így kereshetnek juttassa a munkásnépet. A sürgettesekhez ime megvan a foganatja. Elhatározott dolog, hogy a kérdéses útvonalnak a leendő Tisza hídától a csongrádi oldalon Csongrádig vonuló szakaszát okvetlenül meg ez ősz folytán és a szentesi oldalon is a leendő hídától a földi ártéri hidig terjedő vonalon az esetben, ha a szükséges földterületek átengedésére nézve az érdekelt birtokosokkal a békés megegyezés sikerül, megcsináltatja a minisztérium a földmunkát. E munka kivitele érdekében C z e k é l i u s Aurél min. tanácsos két napig városunkban időzött. C s a t ó Zsigmond dr. alispán pedig tegnap tárgyalta az érdekelt szentesi birtokosokkal, hogy a szükséges földterületeket bocsássák az állam birtokába és így tegyék lehetővé munkásainknak az őszi keresethez jutást.

— Az örvény áldozata. A f. hó 20-án a Werner-ház alatt Kurca örvénybe esett bele P e n g ő Eszter 37—38 éves volt csirkekofta és a vízbe fulladt. Hulláját kifogták és tegnap — felboncolás után, — eltemették. P e n g ő Eszter a maga vigyázatlanságának áldozata, mert az örvényparttól — ahol meg gondolatlanul botorkált, egy megbotlás folytán zuhant le a mélységbe.

— Művészi zeneestély. Budapest leg-híresebb és legkedveltebb kishőgős szőlőstája: T o l l Jancsi, fíával és 4 testvérével Szentésen időz és ma este a kaszinóban, holnap, hétfőn este pedig a Petőfi-szálló éttermében hangversenyez, szabad bemenet mellett: A kitűnő zenész, aki művészi zseni jatszák hangversenyt, tegnapelőtt Csongrádon tartott hangversenyt. ahol néhányan szentesi urak is meghallgatták, aki nagy dicsérrel emlékeznek meg a művészi játékáról. Aki kellemesen akarja egy estjét eltölténi, ne mulassza el a T o l l Jancsi művészi játékában gyönyörködni.

— Vásár a közelben. A szomszédos Hm. Váshelyen f. évi október 12-én lesz az idei őszi országos vásár, melyre azonban, a sertésvész miatt, sertések nem hajthatók fel.

* Ki akar egyéves önkéntes lenni? Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves, terhes, katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országzserte kitűnő hírnének örvendő Lichtblau Albert féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbiztoság: eddei Draugentz Janos ny. cs. és kir. honvédeztredes és Mayer Adólf ny. cs. és kir. őrnagy.) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczenben. (1)

Olvasóink figyelmébe. Akik egy minden állással összeférő tisztos mellékjövdelemre szert tenni akarnak, azoknak melegen ajánljuk, küldjék be címüket »Hasznos munka« jellegével az Általános Tudósító hirdetés osztályához, Budapest. VII. Erzsébet-körút 54., mely azokat rendeltetési helyükre továbbítja. A mellékjövdelem, amelyről szó van, mindcn nagyobb fáradság nélkül szerezhetik meg mindazok, akik ismerősök és barátaiik körében — esetleg tágabb körben is — egy pártolásra méltó ügyért tevékenységet kifejteni hajlandók.

* Tottis és Kren 40 év óta fennálló, az egész országban a legjobb hírnének ör.

vendő cég olvasóink figyelmébe ajánlja vászon és fchérnemű árúházat, valamint gyári raktarat a legmodernebb szőnyegekből stb. Együttal a nagyérdemű közönség b. tudomására hozzuk, hogy e kiváló cég nagyobb megrendelések és menyasszonyi kelengyék vételénél, direkt levélbeli megkeresésre megbízottjait teljes mintakollekcióval saját költségére küldi bárhova.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« szeptember 15-iki száma 33 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Mac Kinley.« (Arcképpel és képpel). — »Tót népdalok.« Fordította Luby Sándor. — Regénytár: »Alkonyattól hajnalig.« Elbeszélés. Angolból fordította S. A. — »Rejtelmes történetek: I. Pál cár halála.« Regényes rajz, (képpel). — »Egy boldog ember.« Elbeszélés. Irta Abonyi Árpád. — »A buffalói pan amerikai kiállítás.« (Képpel). — »San Marino köztársaság jubileuma.« — »A vadállatok alvasa.« — »Pulszy Agost.« (Legutóbbi és ifjúkori arcképeivel). — »Az országgyűlés berekesztése.« (Képpel Goró Lajostól). — »Nordenskjöld.« (Arcképpel). — »Csun herceg.« (Arcképpel). — »A sport versenyről.« (Képpel). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre negy kor., »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkróniká«-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest VI. ker. Egyetem-útc. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyarnép számára, félévére 2 kor, 80 fillér.

Gazdászati és üzleti értesítés
Szentés, 1901. szept. 21.

Mai napon kezdődő országos őszi vásárunk igen kedvező idő mellett tartott meg. Allítottak is be minden faj jószágból nagymennyiségben a vásárra.

Az arak következők:
Igásokor párja 140 forinttól 265 frtig, fiasthen drbja 80—90—100 frtig.

Meddő tehén, húsnak való drbja 60—75 forintig.

Rugott borjúk párja 35—70 forintig. Sertés, hizlalni való 2—3 párja 45—60 frtig, 1—2 évesek párja 30—40 frtig, 10—15 hónaposak párja 20—30 frtig.

Hizott sertés tiszta vágásra, kilóval számítva 39—41 kr.

Vagni való birka párja 6 frttól 8 frtig tenyésztesre való párja 12—14 frtig;
Szalonna mm. 50—52 frt.
Búza mm. 7 frt 7 ft 20 kr.
Arpa köble 4 frt 60 kr.

Nyiltér.

Jegyzőkönyv.

felvétetett Szentésen, 1901. szeptember 20-án este 8 óra 30 perckor, Baracs József úr lakásán a Labos Gyula és Zárits Milan urak közt felmerült lovgagias ügyben.

Labos Gyula úr megbízottai megállapodás szerint megjelentek, hogy a felajánlott fegyveres elégtétel módozatait, helyet és időt Zárits úr megbízottaival közösen megállapítsák. Zárits úr egyik megbízottja, Baracs úr, társ megbízottja Klein Vilmos úr nevében is kijelentette, hogy a további képviselőktől visszalépnek. Amennyiben Zárits úr megbízottai azt is kijelentették, hogy felük elutazott más megbízottak megnevezése nélkül, Labos Gyula úr alantirott megbízottai látva, hogy kivel tárgyalni nincs, nincs kinek elégtelt adjon, — ezen ügyet Labos Gyula úr részéről, valamint a magunk részéről is teljesen befejezettnek jelentjük ki.

Ezen jegyzőkönyvet Labos Gyula úrnak rendelkezésére bocsátjuk.

Kelt mint fent.

lovgag Zolnai Zolnay Viktor
Jóó Béla

mint Labos Gyula úr megbízottai.

Laptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENCZ
Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társ szerkesztő: MÁTÉFFY LÁSZLÓ.

1410/1901. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi királyi járásbírószág 1901. évi V. 695. számú végzése következtében DR. FÜSTI MOLNÁR SÁNDOR ügyvéd által képviselt Szentesi takarékpénztár javára Sarkadi Nagy Ferencz, Sarkadi Nagy István és Sarkadi Nagy Juliánna ellen 320 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 840 koronara becsult következő ingóságok u. m.: búza, szalma, tőrek nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírószág 1901. évi V. 695. 2. sz. végzése folytán 320 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi szeptember hó 10. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltodj és eddig összesen 72 kor. 49 fill. ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kistőke 16 számú tanyán I. r. végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközésére 1901. évi szeptember hó 23-ik napjának delután 3 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárson alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülajánlatazzák s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is eirendeltetik.

Kelt Szentesen, 1901. évi szept. hó 10.

Szittner Kálmán,

mint az 1901. El. 342. sz. végzéssel kirendelt ár. végrehajtó.

IGEN NAGY KERESET

kinálkozik törekvő egyéneknek, diszk-rét módon mellékeresetként is — minden társadalmi rétegben könnyen található résztvevők szerzésével egy szövetkezéshez, mely csekély kockázat és jelentéktelen havi hozzájárulás mellett nagy nyereségesíyleket nyújt. Ajánlatok N. 150. alatt Eisler Henrikhez Berlin S. W. 19. címzendők. 3—2



Kitűntetve aranyéremmel
Párisi világkiállítás 1900.

Kapható minden, plakátjaimmal
felismerhető üzletben.
Dobozza 10, 16 és 30 fillér.

Lóeladás.

Nagyméltóságú **Örgróf Pallaviczini Sándor** úr mindszent-alyói uradalma Pusztaszteri gazdaságában (vasútállomás Kistelek vagy Mindszent) **október hó 3-án reggel 9 órakor kezdődő árverésen 25 drb. különféle korú angol és lippiczai véru csikó és ló** fog eladatni.

2—1
Cs. Sándorfalva, 1901. szept. hó.

urad. főintézőség.

10463. sz. Csongrádvármegye alispánjától.
alisp. 1901.

Hirdetmény.

A szegedi állami fa- és fémipari szakiskolánál Csongrádvármegye törv. hatósága által Csongrádvármegyében illetőséggel bíró tanulóik számára rendszerezett s évi 240 koronával javadalmazott két ösztöndíjas hely betöltése érdekében ezennel pályázatot hirdetek s felhívom ez ösztöndíjakat elnyerni óhajtókat, hogy illetőségi, iskolai és vagyoni bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi október hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig hivatalomnál nyujtsák be.

Szentesen, 1901. szept. 17-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

29. szám Szentes város központi választmányától.
kp. v. 1901.

Hirdetmény.

Ö Felsőge első Ferencz József dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk Budapest székesővárosában 1901. évi szeptember 9-én kelt legmagasabb királyi meghívó levelében foglalt, alkotmányosan ellenjegyzett legfelsőbb parancsa folytán a magyar szent korona országainak főrendeit és képviselőit a Budapest székesővárosban 1901. évi október havának 24-ik napján megnyitandó országgyűlésre egybehívni legkegyelmesebben méltóztatott.

Ezen legfelsőbb elhatározásra az 1874. évi XXXIII. t. cz. 56-ik §ban foglalt felhatalmazás folytán a belügyminiszter úr Ö Nagyméltósága az általános képviselőválasztások határidejét a folyó évi október hó 2-ik napjától 11-ik napjáig bezárólag terjedő 10 napi időközre tűzte ki s erről Szentes rendezett tanácsú és országgyűlési képviselő küldési joggal törvényesen felruházott város képviselőtestületét 98976/1901. számú rendeletével a szükséges intézkedések megtétele céljából értesítette.

A legkegyelmesebb királyi meg-

hívó levelé Szentes rendezett tanácsú város képviselőtestületének 1901. évi szeptember 16-án tartott rendkívüli közgyűlésében hódolatteljesen felolvastatván, annak végrehajtása a központi választmányra bízott.

Az itt elődottakból folyó és az 1874. évi XXXIII., valamint az 1899. évi XV. t. cz. ben gyökerező jogainál fogva a központi választmány a képen határozott, hogy a Szentesen megtartandó országgyűlési képviselőválasztás határpapjával 1901. évi október hó 6-ik napját tűzte ki, mely napon a vármegye házában levő első szavazatszedő küldöttség helyiségében reggeli 8 órakor fogja a választási elnök a választási eljárást megnyitni. A választás vezetésére elnökké: Burián Lajos, helyettes elnökké Dr. Szántó Lajos választottak meg.

A szavazatok szedésére két küldöttség rendeltek ki.

Az első szavazatszedő küldöttség elnöke Burián Lajos választási elnök lesz, aki előtt szavaznak a szentesi I-ső és II-ik tizedben összeirt választók. Küldöttségi jegyzőül Bugyi Antal közig. jegyző osztatik be. Az I-ső és II-ik tizedben összeirt választók választási helye: a vármegyeházánál levő közigazgatási jegyzői hivatal. A második szavazatszedő küldöttség elnöke Dr. Szánthó Lajos helyettes választási elnök lesz, aki előtt szavaznak a III. ik és IV. ik tizedben, valamint a város külhatárában lévő tanyák közt összeirt választók. — Küldöttségi jegyzőül Faragó Sándor városi árvaszéki jegyző osztatik be. A III. ik és IV. ik tizedben, valamint a tanyák közt összeirt választók választási helye a volt Jurenák-féle házban levő városi számvévi hivatal.

Helyettes szavazatszedési küldöttségi elnökké Varga Benjámán és Kátai Pál János központi választmányi tagok, helyettes választási jegyzökké pedig Beszedes István városi közigyám és ifj. Szánthó János városi birt. nyilvántartó választottak meg.

A képviselő jelöltekre vonatkozó ajánlatok 1901-ik évi október hó 6-ik napjának reggeli fél 9 órájáig Burián Lajos választási elnök saját kezéhez, írásban nyujtandók be.

A választási közönség ez úton is felhivatik az 1874. évi XXXIII t. c. érvényben lévő, valamint az 1899. évi XV t. c. rendelkezéseinek legpontosabb betartására.

A szavazatszedő küldöttségek utasítva lettek, hogy a választást szigorúan a törvény szellemében vezessék.

Ezredéves alkotmányunk iránti tisztelet és nemzeti becsületünk megköveteli, hogy a képviselő választás eredménye a választó polgárok tiszta és meghamisítatlan nyilvánulása legyen.

Ugy legyen

Kelt Szentes város központi választmányának 1901-dik év Szeptember 17-én tartott üléséből.

Dr. Szánthó Lajos,
közp. választm. jegyző.

Dr. Lakos Imre,
polgármester,
közp. választm. elnök.

KITÜNŐ ÚTAZOK

KERESTETNEK egy igen kelendő cikk elárúsításához. Nagy kereset. Ajánlatok F. O. M. 889. jel alatt Mosse Rudolphhoz Frankfurt aMarin címzendők.
3—3

Ad. 861 Csonrádvárm. közig. biz. h. elnökétől.
k. i. 1901.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi magyar kir. Minister Ur Ö Nagyméltósága folyó évi szeptember hó 13-án, 61904. szám alatt kelt rendeletével a magyar kir. kincstári jogügyi igazgatóság felterjesztésére a Duna-Tisza-Körös közti alföldi állami közüton Szentes és Csongrád között létesítendő tiszahíd, valamint a hozzátartozó két oldali feljárók s ezek folytatásaként Csongrád és Szentes között még kiépítendő útrészek létesítéséhez szükséges, — Szentes város és Csongrád község határaitban fekvő ingatlanok megszerzése érdekében a kisajátítási eljárást elrendelve, — az 1881. évi XLI. törvény-cikk 33. § a alapján ezen kisajátítási ügyben tartandó bizottsági eljárás határidejéül, a Szentes város határaitban fekvő ingatlanokra nézve 1901. évi október hó 7-ik napjának délelőtti 9 óráját, és összejöveteli helyéül a vármegyei széképület kistanácstermét Szentesen, a Csongrád község határaitban fekvő ingatlanokra nézve pedig 1901. évi október hó 8-ik napjának délelőtti 9 óráját és összejöveteli helyül Csongrád község közházát tűztem ki, és egyidejűleg intézkedtem, hogy a kisajátítási tervrajzok és összeírások megfelelő példányai Szentes város polgármesteri hivatalánál és Csongrád közházánál 1901. évi szeptember hó 21-ik napjától bezárólag 1901. évi október hó 5-ik napjáig terjedő 15 napi időközben közszemlére kitéssenek.

Miről az összes érdekeltet oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a kisajátítási tervrajzokat és összeírásokat a fent jelzett helyeken a közszemlére tétel ideje alatt a hivatalos órákban megtekinthetik, a tárgyalásnál jogában állván minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni, a bizottság azonban a kisajátítási terv megállapítása felett akkoris érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Kelt Szentesen, 1901. évi szeptember hó 15. napján.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán, a közig. biz. h. elnöke.

A Weill-féle újonnan épült csárdában

egy korcsma helyiség, két szobakonyha, étéskamra, pince, jégverem, állás és nagy istálló egy vagy több évre kiadó. 4—1

Szöke Mátvás,
tulajdonos.

A SVÁJCZ csudája

Atulított cég bármilyen rangú egyének küld döstai utánvétellel, a kereskedelmi életben soha eddig nem létezett

csak 3 korona

potomáron, vámmentesen 1 kitűnő, pontosan 24 óráig járó

órát, 3 évi jtállással.

Ezenkívül ezen óra minden megrendelője kap még egy aranyozott, finom művű óraláncot ingyen hozzácsatolva. Akinek az óra nem tetszenék, szívesen becséréljük vagy kívánatra a pénzt küldjük vissza kapható kizárólag

svájci II 13 19

óra nagy raktárban

Basel-Horburg (Svájcz)

Kimutathatóan több ezer darab teljes meglehetősenre küldött szét.

Kapható minden könyvkereskedésben

dr. Müller egészségügyi tanácsosnak 37 kiadást megért füzet a megzavart ideg és 52—30

szekszuál rendszerről.

Bérmentes küldés 1 korona 20 fillér értékű levélbélyeg ellenében Róber Curt-tól, Braunschweigba.

Kiss Albert kertésznek

mintegy 15—20 mm. csemege szőlője, sárga lugas, sasza, fehér, piros és zöld szagos különként 36 fillérért, az őszi ültetésre pedig többféle nemesített gyümölcsfája van eladó.

KIADÓ.

A Kossuth utcai Pollák féle házban f. évi október 1 től kezdve egy bolthe-lyiség, megfelelő kisebb lakással bérbeadó. Felvilágosítást ez iránt lapunk felelős szerkesztője ad. 3—2

Bútorozott szoba.

Özvegy Stammer Sándorné Petőfi útcai házánál, f. évi szt. Mihály naptól egy bútorozott udvari szoba bérbeadó. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 3—2

ELADÓ HÁZ.

Szentesen III. tized 517. szám alatti ház (Kóser Korcsma) eladó esetleg haszonbérbe kiadó. Megbeszélés a helyszínen. 3—3

Eladó.

A nagyhegyen 2140 négyszögöl szőlő-föld gyümölcsfákkal eladó. Ertekezhetni Dósa Béla úr I. t. 194 sz. alatti lakásán, a tulajdonossal.

Kiadó lakások.

Özv. Hankisz Károlyné templom-útcai házánál több lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. — A kurcpartai házánál szintén több lakás van kiadó. Ertekezhetni a tulajdonossal. 3—3

A Szentesi Központi Takarékpénztár-

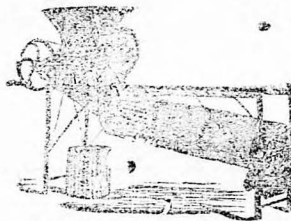
nak a vásárhelyi-út mentén lévő zsi-gerháti 30 holdas tanya-földje épü-letekkel, valamint Szegvár község alatt, lévő kontra 28 hold földje ELADÓ; esetleg haszonbérbe kiadó. — Tudakozódhatni a Takarékpénztár vezetőségénél. 3—2

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József utca 8. sz. Margithid és a nyugoti pályaudvar közt.



Ajánljuk az általunk gyártott leg-
jobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a búza, árpa vagy rozs közül kiválasztására

Trieurök: a zabnak vagy árpának a búza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök:

az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására. 10—7

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller. illetve Mayer rendszerű trieurök, csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökhöz átalakítását.

Malom Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Alapítottott
1862.

TOTTIS és KREN

• Az északcsillaghoz •

Budapest IV., Bécsi-utca 1 szám.

ajánlják közel 40 éve fennálló és az egész országban legjobb hírnévnek örvendő áruházukat vászon és fehérneműek beszerzésére;

Nagy raktár finom női, úri és gyermek fehérneműekbe.

Teljes menyasszonyi kelengyék 1000 koronától 10.000 koronaig a legjobb minőségért és a legszolidabb, legmodernebb kivitelért teljes kezeségg.

Legnagyobb gyári raktár szőnyegekben, bútorszövetekben, takarókban, függönyökben, futókban, gyékényekben stb. legolcsóbb gyári árakon

Nagyobb bevásárlásoknál vagy menyasszonyi kelengyék megrendelésénél direkt levélbeli megkeresésre megbízottunkat teljes mintakollekcióival saját költségünkre küldjük bárhová.

Mintákkal és választék küldeményekkel mindenkoron szívesen rendelkezésére állunk. 12—1

Legolcsóbb
KÖNYVNYOMDA!
A SZENTES ÉS VIDÉKE
 könyvnyomdája.

Minden e zakba vágó munka gyorsan, ízléssel és jutányos áron készül.

A „SZENTES ÉS VIDÉKE”

cimű, hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön megjelenő lap ezután

egyes példányokban csakis a kiadóhivatalban

(Kossuth-útca Pollák-ház) kapható.

Ugyanitt egy jó családból való fiú tanuloul felvétetik.